

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlášené: 19. 4. 1988

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2026

Obsah dokumentu je právne záväzný.

44

ZÁKON

z 19. apríla 1988

o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon)

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Úvodné ustanovenia

Účelom tohto zákona je ustanoviť zásady ochrany a racionálneho využívania nerastného bohatstva, najmä pri geologickom prieskume, otváraní, príprave a dobývaní ložísk nerastov, úprave a zušľachťovaní nerastov vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním, bezpečnosti prevádzky a ochrany životného prostredia pri týchto činnostiach a platenia úhrad za vydobyté nerasty a primárne suroviny.

§ 2

Nerasty

(1) Za nerasty sa podľa tohto zákona považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry.

(2) Za nerasty sa podľa tohto zákona nepovažujú

- a) vody s výnimkou mineralizovaných vôd, z ktorých sa môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty,
- b) prírodné liečivé vody a prírodné stolové minerálne vody, aj keď sa z nich môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty, ďalej liečivé bahná a ostatné produkty prírodných liečivých zdrojov,
- c) rašelina,
- d) bahno, piesok, štrk a okruhliaky v korytách vodných tokov, pokiaľ neobsahujú vyhradené nerasty v dobývateľnom množstve,
- e) kultúrna vrstva pôdy, ktorá je vegetačným prostredím rastlínstva.

§ 3

Rozdelenie nerastov na vyhradené a nevyhradené

(1) Vyhradené nerasty sú

- a) rádioaktívne nerasty,

- b) všetky druhy uhlia, ropy a horľavého zemného plynu a bituminózne horniny, vhodné na energetické využitie,
- c) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy,
- d) magnezit,
- e) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať fosfor, síru a fluór alebo ich zlúčeniny,
- f) kamenná soľ, draselné, bórové, brómové a jódomové soli,
- g) grafit, baryt, azbest, slúda, mastenec, diatomit, sklársky a zlievárenský piesok, minerálne farbivá, bentonit,
- h) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín a prvky s vlastnosťami polovodičov,
- i) granit, granodiorit, diorit, gabro, diabas, hadec, dolomit a vápenec, pokiaľ sú blokovo dobývateľné a leštiteľné, a travertín,
- j) technicky použiteľné kryštály nerastov a drahé kamene,
- k) hallozyt, kaolín, keramické a žiaruvzdorné íly a ílovce, sadrovec, anhydrit, živce, perlit a zeolit,
- l) kremeň, kremenec, vápenec, dolomit, slieň, čadič, znelec, trachyt, pokiaľ sú tieto nerasty vhodné na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením,
- m) mineralizované vody, z ktorých sa môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty,
- n) technicky využiteľné prírodné plyny, pokiaľ nepatria medzi plyny uvedené pod písmenom b).

(2) Ostatné nerasty sú nevyhradené nerasty.

(3) Pri pochybnostiach, či niektorý nerast je vyhradeným alebo nevyhradeným nerastom, rozhodne Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

§ 4

Ložisko nerastov

Ložiskom nerastov podľa tohto zákona (ďalej len „ložisko“) je prírodné nahromadenie nerastov, ako aj základka v hlbinej bani opustený odval, výsypka alebo odkalisko, ktoré vznikli banskou činnosťou¹⁾ a obsahujú nerasty.

§ 5

Nerastné bohatstvo

(1) Nerastné bohatstvo podľa tohto zákona tvoria ložiská vyhradených nerastov (ďalej len „výhradné ložiská“).

(2) Za nerastné bohatstvo sa podľa tohto zákona považujú aj prírodné horninové štruktúry a podzemné priestory, ktoré vznikli dobývaním ložísk ropy, horľavého zemného plynu alebo soli [§ 3 ods. 1 písm. b) a f)], ak sú vhodné na uskladňovanie plynov alebo kvapalín a prírodné horninové štruktúry vhodné na využívanie geotermálnej energie. Vhodnosť prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov, ktoré vznikli dobývaním ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) alebo soli na uskladňovanie plynov a kvapalín alebo ložísk týchto nerastov, ktoré sa doteraz nezačali dobývať alebo ich dobývanie sa neukončilo, alebo na trvalé ukladanie oxidu uhličitého do geologického prostredia posudzuje^{18a)} Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a vydá o tom osvedčenie. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky koná z vlastného podnetu, na podnet obvodného banského úradu, alebo na základe návrhu podnikateľa, ktorý má záujem využívať prírodné horninové štruktúry alebo podzemné priestory, ktoré vznikli dobývaním, na uskladňovanie plynov

alebo kvapalín alebo ložiska nerastov, ktoré sa doteraz nezačali dobývať alebo ich dobývanie sa doteraz neukončilo a má príslušné banské oprávnenie.^{1a)}

(3) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky môže v osvedčení podľa odseku 2 určiť aj minimálnu výšku zásob plynu, ktoré musia byť k dispozícii na účely predchádzania stavu núdze alebo riešenia stavu núdze v plynárenstve.^{1b)}

(4) Ak Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky koná z vlastného podnetu alebo na podnet obvodného banského úradu, v osvedčení podľa odseku 2 môže v spolupráci s Hlavným banským úradom určiť aj podnikateľa, ktorý má príslušné banské oprávnenie^{1a)} a ktorému obvodný banský úrad^{1c)} následne povolí banskú činnosť podľa § 34 ods. 1 písm. a).

(5) Nerastné bohatstvo je vo vlastníctve Slovenskej republiky.

(6) Podrobnosti o vydaní osvedčenia o vhodnosti prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov, ktoré vznikli dobývaním ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) alebo soli na uskladňovanie plynov a kvapalín, ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 6 **Výhradné ložisko**

(1) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vydá osvedčenie o výhradnom ložisku po posúdení a schválení záverečnej správy, ktorá musí obsahovať výpočet zásob výhradného ložiska.

(2) Osvedčenie o výhradnom ložisku zašle Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky obvodnému banskému úradu, obci, správe katastra²⁾ a právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorej Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky určilo prieskumné územie na geologický prieskum výhradného ložiska (ďalej len „prieskumné územie“).^{2a)}

§ 7 **Ložisko nevyhradených nerastov**

Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku.

§ 7a **Organizácia**

Geologický prieskum alebo dobývanie výhradných ložísk alebo inú banskú činnosť¹⁾ môže vykonávať v rámci podnikateľskej činnosti^{2b)} právnická alebo fyzická osoba (ďalej len „organizácia“) v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi.^{2c)}

§ 10 **Povinnosti organizácie pri využívaní výhradného ložiska**

(1) Organizácia je povinná

- a) navrhnúť určenie, zmenu, prípadne zrušenie chráneného ložiskového územia,
- b) viesť banskomeračskú a geologickú dokumentáciu,
- c) evidovať stav zásob výhradného ložiska a jeho zmeny,
- d) riešiť včas strety záujmov pri určení dobývacieho priestoru a pri plánovanej otváraní, príprave a dobývaní výhradného ložiska, predovšetkým s cieľom obmedziť nepriaznivé vplyvy na životné prostredie,

- e) navrhnuť určenie, zmenu, prípadne zrušenie dobývacieho priestoru,
- f) evidovať výrubnosť a znečistenie pri dobývaní výhradného ložiska a dosahované výsledky pri úprave a zušľachťovaní nerastov vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním,
- g) starať sa o ochranu výhradného ložiska,
- h) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(2) Ak sa výhradné ložisko po ukončení geologického prieskumu nebude dobývať, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky určí organizáciu, ktorá bude výhradné ložisko evidovať a ktorá zabezpečí jeho ochranu (§ 17 ods. 2).

TRETIA ČASŤ

Ložiskový prieskum a hospodárenie so zásobami výhradných ložísk

§ 11

Geologický prieskum výhradných ložísk

(1) Pri geologickom prieskume výhradných ložísk sú organizácie povinné z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva

- a) overovať výhradné ložisko tak, aby sa zistili a vyhodnotili všetky využiteľné nerasty ložiska a ich úžitkové zložky,
- b) overovať vývoj a úložné pomery výhradného ložiska tak, aby sa výstavba baní a lomov, otváranka, príprava a dobývanie výhradného ložiska mohli projektovať a uskutočňovať podľa zásad banskej technológie a aby sa zabezpečilo racionálne využitie zásob výhradného ložiska,
- c) používať také metódy a postupy, aby nedošlo k znemožneniu alebo sťaženiu využitia výhradného ložiska alebo jeho časti a k neodôvodneným stratám zásob výhradného ložiska,
- d) zistiť skutočnosti potrebné na posúdenie možných vplyvov využívania výhradného ložiska na iné ložiská, vody a iné prírodné zdroje, na životné prostredie a na ďalšie dôležité verejné záujmy,
- e) pri prerušení geologického prieskumu vykonať opatrenia, aby sa nezmarili banské diela a nesťažilo vykonávanie ďalšieho prieskumu a využitie výhradného ložiska.

(2) Organizácia má právo nakladať s nerastmi získanými pri geologickom prieskume výhradného ložiska v rozsahu a za podmienok určených v rozhodnutí o určení prieskumného územia.^{2a)}

(3) Vykonávanie geologických prác upravujú osobitné predpisy.^{2a)}

(4) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podrobnejšie ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom postup pri geologickom prieskume výhradných ložísk z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva.

§ 13

Zásoby výhradného ložiska a podmienky ich využiteľnosti

(1) Zásoby výhradného ložiska sú zistené a overené množstvá vyhradených nerastov ložiska alebo jeho časti bez ohľadu na straty pri jeho dobývaní.

(2) Podmienky využiteľnosti zásob výhradných ložísk sú súborom geologických, banskotechnických a ekonomických ukazovateľov, podľa ktorých sa posudzuje vhodnosť zásob výhradných ložísk na využitie. Podmienky využiteľnosti zásob výhradných ložísk sú podkladom na vyhodnotenie a výpočet zásob výhradného ložiska.

(3) Podmienky využiteľnosti zásob výhradného ložiska v období prieskumu a dobývania určuje organizácia.

§ 14

Klasifikácia zásob výhradných ložísk, posudzovanie a schvaľovanie výpočtu zásob výhradných ložísk

(1) Výsledky geologického prieskumu výhradného ložiska sa vyhodnocujú. Súčasťou vyhodnotenia je výpočet zásob, ktorý zabezpečuje organizácia.

(2) Zásoby výhradného ložiska sa vo výpočtoch zásob klasifikujú

- a) podľa stupňa preskúmanosti výhradného ložiska a znalosti jeho úložných pomerov alebo jeho časti, akosti a technologických vlastností nerastov a banskotechnických podmienok na kategórie,
- b) podľa podmienok využiteľnosti na bilančné zásoby (využiteľné v súčasnosti) a nebilančné zásoby (v súčasnosti nevyužiteľné, ale podľa predpokladu využiteľné v budúcnosti),
- c) podľa prípustnosti ich vydobytia na voľné a viazané zásoby.

(3) Výpočet zásob výhradného ložiska posudzuje a schvaľuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky bez ohľadu na zdroj financovania.

(4) Klasifikáciu a výpočet zásob výhradných ložísk podrobnejšie ustanoví Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 14a

Odpis zásob výhradného ložiska

(1) Odpisom zásob výhradného ložiska sa rozumie ich vyňatie z evidencie zásob alebo ich prevod z bilančných zásob do nebilančných zásob.

(2) Zásoby výhradného ložiska možno odpísať

- a) z dôvodov osobitne zložitých banskotechnických, bezpečnostných alebo geologických pomerov súvisiacich s prírodnými podmienkami alebo vzniknutých nepredvídanými udalosťami alebo
- b) vtedy, ak nevyhovujú podmienkam využiteľnosti zásob výhradného ložiska (§ 13 ods. 2), alebo
- c) vtedy, ak ide o zásoby, ktorých dobývanie by ohrozilo dôležité verejné záujmy, najmä ochranu životného prostredia, a význam ochrany prevyšuje záujem na vydobytí týchto zásob význam ochrany prevyšujúcej záujem na vydobytí týchto zásob preukáže príslušné ministerstvo obvodnému banskému úradu prostredníctvom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky túto skutočnosť potvrdí záväzným stanoviskom po jeho posúdení najmä z hľadiska uskutočňovania surovinovej politiky.

(3) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska vypracuje organizácia, ktorá má určený dobývací priestor, alebo organizácia, ktorá výhradné ložisko eviduje (§ 10 ods. 2), len čo zistí, že zásoby nie je možné alebo účelné vydobýť z dôvodov uvedených v odseku 2.

(4) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska obsahuje

- a) názov a sídlo organizácie, ak ide o právnickú osobu, meno, priezvisko, trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, názov dobývacieho priestoru alebo chráneného ložiskového územia,
- b) druh nerastu, množstvo zásob navrhnutých na odpis podľa blokov zásob, ich klasifikáciu, kvalitatívnu charakteristiku a návrh na vyňatie z evidencie zásob alebo návrh na ich prevod z bilančných zásob do nebilančných zásob,

- c) dôvody, pre ktoré sa zásoby navrhujú na odpis,
- d) mapy a rezy s prehľadne vyznačenými časťami ložiska, v ktorých sa navrhujú zásoby na odpis,
- e) ďalšie grafické a písomné doklady o ložisku a zásobách navrhnutých na odpis potrebné na odôvodnenie návrhu,
- f) stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

(5) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska predkladá organizácia na odsúhlasenie obvodnému banskému úradu, do ktorého obvodu pôsobnosti výhradné ložisko patrí.³⁾ Obvodný banský úrad posúdi návrh na odpis z hľadiska jeho obsahu a dôvodov odpisu podľa odsekov 2 a 4; ak návrh na odpis zásob nespĺňa dôvody odpisu a neobsahuje požadované náležitosti, obvodný banský úrad návrh na odpis zásob zamietne.

(6) Odsúhlasený odpis zásob výhradného ložiska zasiela organizácia Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky na jeho zápis do súhrnnej evidencie zásob výhradných ložísk (§ 29 ods. 4).

(7) Odsúhlasený odpis zásob výhradného ložiska je súčasťou banskomeračskej a geologickej dokumentácie a evidencie zásob v organizácii.⁴⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ

OCHRANA NERASTNÉHO BOHATSTVA

§ 15

Zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva pri územnoplánovacej činnosti

(1) Na včasné zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva sú orgány územného plánovania⁶⁾ a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách poskytovaných im Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky; pri tom postupujú podľa osobitných predpisov⁵⁾ a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie.

(2) Konceptiu územného rozvoja Slovenska prerokuje jej obstarávateľ s Hlavným banským úradom. Konceptie územného rozvoja regiónov,^{7a)} územné plány mikroregiónov,^{7b)} územné plány obcí a územné plány zón, ak riešia ochranu a využitie nerastného bohatstva, prerokujú ich obstarávatelia s obvodným banským úradom.⁷⁾

(3) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky sa vyjadruje pri prerokúvaní územnoplánovacej dokumentácie z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva.⁷⁾

§ 16

Chránené ložiskové územie

(1) Ochrana výhradného ložiska proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania sa zabezpečuje určením chráneného ložiskového územia.

(2) Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

(3) Pre ložisko vyhradeného nerastu sa určí chránené ložiskové územie v období geologického prieskumu po vydaní osvedčenia o výhradnom ložisku (§ 6).

§ 17**Určenie, zmeny a zrušenie chráneného ložiskového územia**

(1) Chránené ložiskové územie a jeho zmeny určuje obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody^{7a)} a na základe záväzného stanoviska stavebného úradu.^{7b)}

(2) Konanie o určenie chráneného ložiskového územia a konanie o zmenu chráneného ložiskového územia sa začína na návrh organizácie, orgánu štátnej správy alebo obce. Obec, ktorá podá návrh na zmenu chráneného ložiskového územia, v odôvodnení uvedie, že doterajší rozsah chráneného ložiskového územia bráni v ďalšom rozvoji obce. K návrhu musí organizácia priložiť osvedčenie o výhradnom ložisku a návrh hraníc chráneného ložiskového územia alebo návrh na zmenu hraníc chráneného ložiskového územia.

(3) Účastníkom konania o určenie chráneného ložiskového územia je navrhovateľ, obec, v ktorej území sa chránené ložiskové územie má nachádzať, a obec, ktorej územia sa chránené ložiskové územie má dotýkať. Začatie konania oznámi obvodný banský úrad dotknutým orgánom štátnej správy a obci, ktorá je účastníkom konania. Obvodný banský úrad nariadi ústne pojednávanie spojené podľa potreby s miestnou ohliadkou a súčasne upozorní, že stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy k návrhu na určenie chráneného ložiskového územia a pripomienky a návrhy účastníka sa môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak obvodný banský úrad nemusí na ne prihliadať. Ak niektorý z dotknutých orgánov štátnej správy potrebuje na zaujatie stanoviska dlhší čas, obvodný banský úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím primerane predĺži.

(4) V konaní o určenie chráneného ložiskového územia obvodný banský úrad posúdi návrh a podklady z hľadiska požiadaviek na ochranu výhradného ložiska, posúdi pripomienky a návrhy účastníka a predložené stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy.

(5) Rozhodnutie o určení chráneného ložiskového územia je rozhodnutím o chránenom území.^{7c)} Hranice chráneného ložiskového územia sa vyznačia v územnoplánovacej dokumentácii⁸⁾ a v katastri nehnuteľností.⁹⁾

(6) Obvodný banský úrad zruší chránené ložiskové územie, ak pominuli dôvody ochrany výhradného ložiska.

(7) Odseky 2 až 5 sa vzťahujú primerane aj na zmenu a zrušenie chráneného ložiskového územia.

(8) Podrobnosti o určení, zmene a zrušení chráneného ložiskového územia a jeho evidencii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 18**Obmedzenie niektorých činností v chránenom ložiskovom území**

(1) V záujme ochrany nerastného bohatstva sa nesmú v chránenom ložiskovom území zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedalo záväzné stanovisko podľa tohto zákona.

(2) Ak je nevyhnutné vo verejnom záujme umiestniť stavbu alebo zariadenie nesúvisiace s dobývaním výhradného ložiska v chránenom ložiskovom území, treba dbať na to, aby sa čo najmenej narušilo využitie nerastného bohatstva. Znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradných ložísk nerastov uvedených v § 3 ods.1 písm. a) až d) možno len v osobitne odôvodnených

prípadoch, ak ide o mimoriadne dôležitú stavbu alebo zariadenie alebo ak sa stavbou alebo zariadením sťaží alebo znemožní dobývanie len malého množstva zásob výhradného ložiska.

§ 19

Povoľovanie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území

V konaní o stavebnom zámere k stavbe a zariadeniu v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, je obvodný banský úrad dotknutým orgánom.¹⁰⁾

ŠIESTA ČASŤ

VÝSTAVBA, REKONŠTRUKCIA A LIKVIDÁCIA BANÍ A LOMOV

§ 23

Projektovanie, výstavba, rekonštrukcia a likvidácia baní a lomov

(1) Na projektovanie, výstavbu, prípadne rekonštrukciu baní a lomov včítane výsypiek, odvalov a odkalísk sa vzťahujú všeobecné predpisy výstavby, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dokumentácia stavieb uvedených v odseku 1 musí okrem náležitostí ustanovených všeobecnými predpismi zabezpečovať

- a) racionálne využívanie výhradných ložísk,
- b) optimálne rozmiestnenie povrchových a podzemných zariadení, stavieb a banských diel a použitie najvhodnejších dobývacích metód,
- c) ukladanie a uchovávanie vydobytých a dočasne nevyužívaných nerastov a ukladanie odpadov (výsypky, odvaly a odkaliská alebo iné úložiská hmôt),
- d) ochranu pred zničením alebo znehodnotením zásob susedných výhradných ložísk,
- e) bezpečnosť prevádzky a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, zabezpečenie banských diel, vetranie, čerpanie a odvádzanie banských vôd, ochranu proti výbuchom, prievalom, požiarom a otrasom, ako aj proti prietržiam hornín, uhlia a plynov,
- f) obmedzenie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie,
- g) riešenie vzťahov k iným národohospodárskym odvetviam a verejným záujmom chráneným osobitnými predpismi,¹¹⁾ a to nielen z hľadiska priamych následkov pripravovanej investičnej výstavby, ale aj z hľadiska následkov spojených s dobývaním výhradného ložiska s uvedením objektov a zariadení, za ktoré bude treba plánovať náhradu,
- h) spresňovanie zásob výhradného ložiska potrebným prieskumom.

(3) Banské diela a banské stavby pod povrchom vrátane stavieb na povrchu bezprostredne slúžiacich ich prevádzke, a to ťažné veže, jamové budovy, strojovne ťažných strojov a ventilátorovne povoľuje obvodný banský úrad.

(4) Obvodný banský úrad povoľuje aj banské stavby slúžiace otvárke, príprave alebo dobývaniu a úprave nerastov v súvislosti s dobývaním v lomoch a skrývkach na území vystavenom priamym účinkom ťažby v hraniciach dobývacieho priestoru, ak sa nevykonala rekultivácia pozemku podľa rekultivačného plánu.

(5) Banské diela a stavby uvedené v odsekoch 3 a 4, ich zmeny a likvidáciu povoľuje obvodný banský úrad najmä v rámci povoľovania otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska¹²⁾ a povoľovania zabezpečenia alebo likvidácie hlavných banských diel a lomov.

(6) Povoľovanie stavieb skladov výbušnín a ich užívanie upravujú osobitné predpisy.¹²⁾

SIEDMA ČASŤ
DOBÝVANIE VÝHRADNÝCH LOŽÍSK

§ 24

Oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska

(1) Právo na dobývanie výhradného ložiska a na nakladanie s vydobytým nerastom má organizácia, ktorá má banské oprávnenie^{12a)} a ktorej sa určí dobývací priestor.

(2) Prednostné právo na určenie dobývacieho priestoru má organizácia, ktorá má určené prieskumné územie^{2a)} a prieskum vykonávala na vlastné náklady. Prednostné právo možno uplatniť podaním návrhu na určenie dobývacieho priestoru najneskôr do jedného roka po posúdení a schválení záverečnej správy obsahujúcej výpočet zásob v období ložiskového, geologického prieskumu Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 14 ods. 3. Počas platnosti rozhodnutia o určení prieskumného územia nie je možné v jeho hraniciach určiť dobývací priestor inej organizácii na ten istý druh nerastu, na ktorý je určené prieskumné územie, okrem organizácie uplatňujúcej prednostné právo na určenie dobývacieho priestoru v lehote uvedenej v predchádzajúcej vete. Lehota podľa druhej vety neplynie od podania návrhu na vyhlásenie miestneho referenda podľa § 28 ods. 3 až do vyhlásenia jeho výsledkov.

(3) Ak organizácia, ktorá má prednostné právo na určenie dobývacieho priestoru, podala návrh na určenie dobývacieho priestoru v lehote podľa odseku 2, obvodný banský úrad uskutoční konanie o určení dobývacieho priestoru na jej návrh. Konanie k návrhom iných organizácií na určenie dobývacieho priestoru pre to isté ložisko podaným v lehote podľa odseku 2 obvodný banský úrad preruší.

(4) Ak organizácia podľa odseku 2 prednostné právo na určenie dobývacieho priestoru v určenej lehote neuplatnila a návrh na určenie dobývacieho priestoru podala iná organizácia alebo viac iných organizácií v lehote podľa odseku 2 alebo po uplynutí tejto lehoty, obvodný banský úrad uskutoční výberové konanie. Oznámenie o začatí výberového konania a základné údaje o výhradnom ložisku obvodný banský úrad uverejní v Obchodnom vestníku najneskôr 90 dní pred dátumom ukončenia prijímania návrhov na určenie dobývacieho priestoru. Ak sa vyhlasuje výberové konanie na výhradné ložisko, kde sú zistené vyhradené nerasty uvedené v § 3 ods. 1 písm. b), zasiela obvodný banský úrad oznámenie o začatí výberového konania a základné údaje o výhradnom ložisku aj Úradu pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev na uverejnenie v Úradnom vestníku Európskej únie; výberové konanie sa neskončí pred uplynutím lehoty 90 dní od uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie. Počas výberového konania obvodný banský úrad konanie o určení dobývacieho priestoru k podaným návrhom preruší.

(5) Základné údaje, ktoré obvodný banský úrad v rámci oznámenia o začatí výberového konania uverejňuje v Úradnom vestníku Európskej únie a v Obchodnom vestníku podľa predchádzajúceho odseku, sú:

- a) druh povolenia,
- b) adresa, na ktorú treba zaslať návrhy a dátum ukončenia prijímania návrhov,
- c) podmienky účasti vo výberovom konaní,
- d) údaje o výhradnom ložisku, najmä druh nerastu, lokalizácia ložiska, údaje o zásobách nerastu,
- e) podmienky na získanie kópií dokumentácie o určení chráneného ložiskového územia,
- f) kritériá hodnotenia návrhov,
- g) poučenie o predkladaní návrhov,
- h) predpokladaný termín udelenia povolenia,

i) údaje uvedené v odseku 6 písm. d).

(6) Okrem údajov uvedených v odseku 5 účastník výberového konania dokladá

- a) banské oprávnenie organizácie, ktorá sa o dobývací priestor uchádza,
- b) navrhovaný spôsob nakladania s odpadmi,
- c) správu o doterajšom výkone banskej činnosti,
- d) dokumentáciu o splnení požiadaviek na obsah návrhu účastníka výberového konania:
 1. navrhovaný spôsob dobývania, ako aj spôsob otvárania, prípravy, úpravy a zušľachťovania, predbežné termíny otváracích, prípravných a dobývacích prác,
 2. opatrenia na zníženie vplyvov činností na životné prostredie,
 3. finančné možnosti predkladateľa návrhu,
 4. technické možnosti predkladateľa návrhu,
 5. informácia o riešení stretov záujmov,
 6. výpočet predpokladaných prínosov využitia ložiska nerastu pre štát na účely predpokladanej platby úhrady za nerasty vydobyté z výhradného ložiska,
- e) súhlasný výsledok miestneho referenda z každej obce podľa osobitného predpisu,^{12aaa)} ak ide o výberové konanie na dobývací priestor na dobývanie výhradného ložiska rádioaktívnych nerastov.

(7) Vyhlásené podmienky výberového konania nie je možné v priebehu konania meniť.

(8) Na vyhodnotenie návrhov na určenie dobývacieho priestoru podaných vo výberovom konaní obvodný banský úrad zriadi komisiu, ktorá má najmenej päť členov. Členov komisie vymenúva predseda obvodného banského úradu zo zástupcov obvodného úradu životného prostredia, obce, na ktorej území sa nachádza dobývací priestor, Slovenskej banskej komory a obvodného banského úradu. Komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.

(9) Člen komisie je povinný o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie alebo v súvislosti s ňou, zachovávať mlčanlivosť, aj po skončení svojho členstva v komisii, a to tri roky od odovzdania zápisnice o priebehu a výsledkoch výberového konania predsedovi obvodného banského úradu.

(10) Predseda obvodného banského úradu na návrh komisie vylúči z výberového konania účastníka, ktorý

- a) nesplnil podmienky účasti,
- b) predložil neplatné doklady,
- c) nepredložil požadované doklady alebo informácie alebo
- d) poskytol nepravdivé informácie alebo skreslené informácie.

(11) Predseda obvodného banského úradu o vylúčení z výberového konania informuje účastníka výberového konania s uvedením dôvodu, prečo bol z výberového konania vylúčený.

(12) Po obhajobe návrhov účastníkov výberového konania komisia vyhodnotí návrhy na určenie dobývacieho priestoru z hľadiska

- a) splnenia požiadaviek uvedených v podmienkach výberového konania,
- b) navrhovaného spôsobu dobývania výhradného ložiska vrátane umiestnenia skládok, odvalov, odkalísk a iných úložísk hmôt,

- c) riešenia stretov záujmov,
- d) ďalších kritérií, ak sú uvedené v oznámení o začatí výberového konania.

(13) Každý člen komisie určí poradie návrhov do výberového konania podľa podmienok uvedených v oznámení o začatí výberového konania; na prvom mieste sa umiestni návrh, ktorý dostane najviac prvých miest z poradia určeného jednotlivými členmi komisie; ak viacero návrhov získa rovnaký počet umiestnení na prvom mieste, na prvom mieste sa umiestni návrh, ktorý získal najmenší súčet umiestnení, umiestnenie návrhov na druhom a ďalších miestach sa určí podľa najnižšieho číselného súčtu z umiestnení. Obvodný banský úrad začne konanie o určenie dobývacieho priestoru s tým účastníkom výberového konania, ktorého návrh sa umiestnil na prvom mieste; ostatným účastníkom výberového konania obvodný banský úrad oznámi, že ich návrhy neboli vo výberovom konaní úspešné.

(14) Ak v konaní o určenie dobývacieho priestoru účastník výberového konania, ktorý bol v konaní určený ako prvý, vezme svoj návrh späť alebo nesplní inú požiadavku konania o určenie dobývacieho priestoru, obvodný banský úrad toto konanie zastaví a pokračuje v konaní s tým účastníkom konania, ktorý sa vo výberovom konaní umiestnil ako druhý.

(15) Obvodný banský úrad po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o určení dobývacieho priestoru konanie k návrhom o určení dobývacieho priestoru ostatných účastníkov výberového konania zastaví.

(16) Komisia vyhotoví správu o priebehu a výsledkoch výberového konania, ktorá spolu s ostatnou dokumentáciou je podkladom na rozhodnutie obvodného banského úradu v konaní o určení dobývacieho priestoru; správu o priebehu a výsledkoch výberového konania podpisujú všetci prítomní členovia komisie, ak niektorý z členov komisie správu o priebehu a výsledkoch výberového konania odmietne podpísať, uvedie dôvody odmietnutia.

(17) Ak komisia neurčí poradie návrhov do výberového konania, alebo ak ani jeden z navrhovateľov nesplnil podmienky výberového konania, komisia navrhne predsedovi obvodného banského úradu výberové konanie zrušiť a vypísať nové výberové konanie.

(18) Predseda obvodného banského úradu o zrušení výberového konania bez zbytočného odkladu informuje účastníkov výberového konania s odôvodnením, prečo bolo výberové konanie zrušené.

(19) Podrobnosti rokovania komisie a postup komisie pri vyhodnocovaní návrhov predložených do výberového konania podľa tohto paragrafu a § 27a ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 25

Dobývací priestor

(1) Dobývací priestor sa určí na základe výsledkov prieskumu ložiska podľa rozsahu, uloženia, tvaru a hrúbky výhradného ložiska so zreteľom na jeho zásoby a úložné pomery tak, aby ložisko mohlo byť racionálne vydobyté. Pri určení dobývacieho priestoru sa vychádza z určeného chráneného ložiskového územia a musí sa prihliadnuť aj na dobývanie susedných ložísk a na vplyv dobývania.

(2) Dobývací priestor môže zahŕňať jedno alebo viaceré výhradné ložiská alebo, ak je to vzhľadom na rozsah ložiska účelné, len časť výhradného ložiska.

(3) Dobývací priestor sa určí na dobývanie výhradného ložiska určitého nerastu alebo skupiny nerastov. Súčasne sa určí, ktoré nerasty výhradného ložiska sa budú dočasne ukladať. Ak je

oddelené dobývanie iného nerastu alebo skupiny nerastov inou organizáciou racionálnejšie, určí sa na ich dobývanie osobitný dobývací priestor.

§ 26

Hranice dobývacieho priestoru

(1) Hranice dobývacieho priestoru na povrchu sa určia uzavretým geometrickým obrazcom s priamymi stranami, ktorého vrcholy sa určujú súradnicami uvedenými v platnom súradnicovom systéme. Jeho priestorové hranice pod povrchom sa spravidla určia zvislými rovinami, ktoré prechádzajú povrchovými hranicami. Výnimočne sa tieto priestorové hranice môžu určiť podľa prirodzených hraníc. Dobývací priestor sa môže vymedziť aj hĺbkovo.

(2) Obvodný banský úrad môže nariadiť, aby sa hranice dobývacieho priestoru vyznačili hraničnými značkami na povrchu, prípadne aj v banských dielach, najmä ak je to potrebné vo verejnom záujme alebo z hľadiska chránených záujmov vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností, ktoré ležia v hraniciach dobývacieho priestoru, alebo z hľadiska záujmov organizácií, ktorých dobývacie priestory susedia.

(3) Hranice určeného dobývacieho priestoru vyznačí orgán územného plánovania v územnoplánovacej dokumentácii.⁷⁾

§ 27

Určenie, zmeny a zrušenie dobývacieho priestoru

(1) Dobývací priestor, jeho zmenu a zrušenie určí obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody^{7a)} a na základe záväzného stanoviska stavebného úradu.^{7b)}

(2) Návrh na určenie osobitného dobývacieho priestoru (§ 25 ods. 3) sa doloží vyjadrením organizácie, pre ktorú už bol určený dobývací priestor. Ak je to z hľadiska racionálneho dobývania, ekologických vplyvov a bezpečnosti prevádzky potrebné, určí obvodný banský úrad nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk.

(3) V rozhodnutí o určení dobývacieho priestoru sa uvedie aj termín začatia dobývania výhradného ložiska.

(4) Obvodný banský úrad na návrh organizácie, obce, v ktorej území sa dobývací priestor nachádza alebo ktorej územia sa dobývací priestor dotýka, orgánu územného plánovania, ako aj z vlastného podnetu zmení alebo zruší dobývací priestor, ak sú na to z hľadiska verejného záujmu závažné dôvody a bola ukončená likvidácia hlavných banských diel a lomov a vykonaný odpis zásob výhradného ložiska podľa § 14a.

(5) Ak sa návrh na určenie alebo zmenu dobývacieho priestoru dotýka záujmov chránených podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ prerokuje organizácia, ktorá má výhradné ložisko dobývať, podmienky určenia dobývacieho priestoru s orgánmi štátnej správy, fyzickými osobami a právnickými osobami, ktorým prislúcha ochrana týchto záujmov, obcou, v ktorej území sa dobývací priestor nachádza, a obcou, ktorej územia sa dobývací priestor dotýka.

(6) Rozhodnutie o určení a zmene dobývacieho priestoru je rozhodnutím o využití územia¹³⁾ v rozsahu jeho vymedzenia na povrchu.

(7) Organizácia môže určený dobývací priestor zmluvne previesť na inú organizáciu, ktorá má príslušné banské oprávnenie^{12a)} po predchádzajúcom rozhodnutí obvodného banského úradu. Rozhodnutie platí tri mesiace odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Žiadosť o zmluvný prevod dobývacieho priestoru podáva prevádzajúca organizácia spolu s návrhom zmluvy o prevode

dobývacieho priestoru a príslušným banským oprávnením organizácie, na ktorú sa má dobývací priestor previesť. Zmluvný prevod nemožno vykonať, ak organizácii zaniklo oprávnenie na dobývanie ložiska v dobývacom priestore.

(8) Návrh zmluvy o prevode dobývacieho priestoru musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať ďalšie náležitosti o

- a) zaplatení úhrady za dobývací priestor a úhrady za vydobyté nerasty ku dňu prevodu dobývacieho priestoru,
- b) odovzdaní a prevzatí dokumentácie súvisiacej s vykonávaním banskej činnosti,
- c) aktuálnom stave banskej činnosti vrátane riešenia stretov záujmov a o stave zásob výhradného ložiska podľa druhov nerastov,
- d) povinnosti organizácie, na ktorú sa dobývací priestor má previesť, uskutočniť likvidáciu hlavných banských diel a lomov a rekultiváciu pozemkov po ukončení alebo trvalom zastavení banskej činnosti,
- e) dobe obnovy dobývania v prípade, ak bolo prerušené,
- f) vyhlásení, že bude v dobývaní pokračovať a preberá aj zodpovednosť za odpadové hospodárstvo,
- g) odborných, technických, finančných a odbytových možnostiach na dobývanie ložiska,
- h) výsledkoch doterajšej banskej činnosti.

(9) Ak návrh zmluvy o prevode dobývacieho priestoru neobsahuje náležitosti podľa odseku 8 alebo ak náležitosti nezodpovedajú skutočnému stavu, obvodný banský úrad žiadosť o predchádzajúci súhlas na prevod dobývacieho priestoru rozhodnutím zamietne.

(10) Prvopis podpísanej zmluvy o prevode dobývacieho priestoru zašle prevádzajúca organizácia obvodnému banskému úradu, ktorý vydal predchádzajúci súhlas na jej uzavretie. Ak zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa odsúhlaseného návrhu, obvodný banský úrad na jej základe uskutoční zápis prevodu dobývacieho priestoru do evidencie dobývacích priestorov. Prevod dobývacieho priestoru nadobúda účinnosť dňom zápisu prevodu do tejto evidencie.

(11) Na organizáciu, na ktorú sa dobývací priestor previedol, prechádzajú dňom prevodu všetky oprávnenia a povinnosti ustanovené týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rozhodnutiami orgánov štátnej správy spojené s vykonávaním banskej činnosti v tomto dobývacom priestore.

(12) Obvodný banský úrad rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru zruší, ak sa dobývanie výhradného ložiska ukončilo alebo trvale zastavilo a hlavné banské diela a lomy boli zlikvidované.

(13) Organizácii, ktorej bol určený dobývací priestor alebo na ktorú bol dobývací priestor prevedený, zanikne oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore, ak

- a) nezačala výhradné ložisko dobývať v lehote, ktorú uviedla v konaní o určení dobývacieho priestoru, v zmluve o prevode dobývacieho priestoru alebo v návrhu na prevod dobývacieho priestoru inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a,
- b) dobývanie prerušila na dobu dlhšiu ako tri roky, alebo nesplnila podmienky, ku ktorým sa zaviazala v zmluve o prevode dobývacieho priestoru podľa odseku 7, alebo v návrhu do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a (ďalej len „nečinnosť organizácie“).

(14) Zánik oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska podľa predchádzajúceho odseku obvodný banský úrad písomne oznámi organizácii.

(15) Lehoty podľa odseku 13 písm. a) nesmú trvať viac ako tri roky, ak ide o povrchové

prevádzky, a päť rokov, ak ide o podzemné prevádzky. Do týchto lehôt sa nezapočítava obdobie, počas ktorého prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa osobitného predpisu.^{7aa)}

(16) Na účely tohto zákona sa dobývaním rozumie činnosť organizácie v dobývacom priestore, prostredníctvom ktorej dôjde k získaniu nerastu z ložiska dobývacími metódami^{13a)} podľa povolenia obvodného banského úradu^{12b)} a platného plánu otvárkovej prípravy a dobývania podľa § 32.

(17) Podrobnosti o návrhoch dobývacích priestorov a o postupe pri ich určení, zmenách, zrušení a evidencii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 27a

Konanie o prevod dobývacieho priestoru pri nečinnosti organizácie

(1) Ak zaniknú práva organizácie k dobývaciemu priestoru podľa § 27 ods. 13, obvodný bankský úrad začne výberové konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

(2) Základné údaje, ktoré obvodný bankský úrad v rámci oznámenia o začatí výberového konania uverejňuje v Úradnom vestníku Európskej únie a v Obchodnom vestníku podľa predchádzajúceho odseku, sú:

- a) druh povolenia,
- b) adresa, na ktorú treba zaslať návrhy a dátum ukončenia prijímania návrhov na prevod dobývacieho priestoru,
- c) podmienky účasti vo výberovom konaní,
- d) údaje o výhradnom ložisku, najmä druh nerastu, lokalizácia ložiska, údaje o zásobách nerastu a údaje o dobývaní ložiska,
- e) údaje o dobývacom priestore, jeho názov, plošný obsah, katastrálne územia, na ktorých sa nachádza dobývací priestor,
- f) podmienky na získanie kópií dokumentácie o určení chráneného ložiskového územia a o určení dobývacieho priestoru,
- g) kritériá hodnotenia návrhov,
- h) poučenie o predkladaní návrhov,
- i) predpokladaný termín udelenia povolenia,
- j) údaje uvedené v odseku 3 písm. d).

(3) Okrem údajov uvedených v odseku 2 účastník výberového konania dokladá

- a) bankské oprávnenie organizácie, ktorá sa o dobývací priestor uchádza,
- b) navrhovaný spôsob nakladania s odpadmi,
- c) správu o doterajšom výkone banskej činnosti,
- d) požiadavky na obsah návrhu účastníka výberového konania:
 1. navrhovaný spôsob dobývania, ako aj spôsob otvárkovej prípravy, úpravy a zušľachtovania, predbežné termíny otvárkových, prípravných a dobývacích prác,
 2. opatrenia na zníženie vplyvov činností na životné prostredie,
 3. finančné možnosti predkladateľa návrhu,
 4. technické možnosti predkladateľa návrhu,
 5. informácia o stave v riešení stretov záujmov,

6. výpočet predpokladaných prínosov využitia ložiska nerastu pre štát z titulu predpokladanej platby úhrady za nerasty vydobyté z výhradného ložiska.

(4) Na vyhodnotenie návrhov na prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu, podaných vo výberovom konaní, obvodný banský úrad zriadi komisiu podľa § 24 ods. 9.

(5) Člen komisie pri práci v komisii postupuje podľa § 24 ods. 10.

(6) Komisia pri vyhodnocovaní návrhov na prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu postupuje podľa § 24 ods. 10 až 18.

(7) Obvodný banský úrad na základe výsledkov výberového konania oznámi organizácii, ktorej návrh sa umiestnil na prvom mieste, že jej návrh do výberového konania bol úspešný, a ostatným účastníkom výberového konania oznámi, že ich návrhy vo výberovom konaní neuspeli. Obvodný banský úrad do 30 dní od oznámenia výsledkov výberového konania účastníkom výberového konania a od márneho uplynutia lehoty na podanie sťažnosti podľa odseku 10 prevedie dobývací priestor na organizáciu, ktorej návrh bol vo výberovom konaní určený ako prvý, vykonaním zápisu do evidencie dobývacích priestorov, čo oznámi organizácii, na ktorú previedol dobývací priestor.

(8) Ak do výberového konania neboli doručené žiadne návrhy, alebo ak komisia neodporučí žiaden návrh, obvodný banský úrad vyhlási nové výberové konanie.

(9) Ak ani do nového výberového konania neboli podané návrhy na prevod dobývacieho priestoru, alebo ak komisia neodporučila žiaden návrh, obvodný banský úrad z vlastného podnetu začne konanie o zrušenie dobývacieho priestoru, ak sú splnené podmienky na zrušenie dobývacieho priestoru podľa § 27 tohto zákona.

(10) Proti postupu obvodného banského úradu v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu môžu účastníci výberového konania podať sťažnosť na Hlavný banský úrad do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia obvodného banského úradu, že ich návrhy na prevod dobývacieho priestoru neboli vo výberovom konaní úspešné. Pri vybavovaní sťažnosti postupuje Hlavný banský úrad podľa osobitného predpisu,^{13b)} pričom plynutie lehoty podľa odseku 7 sa preruší na dobu do vybavenia sťažnosti.

§ 28

Konanie o určení, zmenách a zrušení dobývacieho priestoru

(1) Konanie o určení, zmenách a zrušení dobývacieho priestoru (ďalej len „konanie o určení dobývacieho priestoru“) sa začína na návrh organizácie, obce, v ktorej katastrálnom území sa dobývací priestor nachádza, alebo na podnet obvodného banského úradu. Návrh sa doloží

- a) stanoviskom ministerstva príslušného podľa druhu nerastu, najmä z hľadiska realizácie surovinovej politiky,
- b) rozhodnutím o určení chráneného ložiskového územia,
- c) príslušným banským oprávnením,^{12a)}
- d) dokladmi a dokumentáciou ustanovenou vykonávacími predpismi k tomuto zákonu,
- e) zoznamom fyzických a právnických osôb, ktoré prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známe,
- f) dokumentáciou, v prípade návrhu na použitie technológie kyanidového lúhovania alebo návrhu na otváрку, prípravu, dobývanie, úpravu a zušľachťovanie rádioaktívnych nerastov, obsahujúcou

1. navrhovaný spôsob dobývania, ako aj spôsob otvářky, prípravy, úpravy a zušľachťovania, predbežné termíny otvářkových, prípravných a dobývacích prác,

2. opatrenia na zníženie vplyvov činností na životné prostredie,
 3. finančné možnosti navrhovateľa,
 4. technické možnosti navrhovateľa,
 5. informáciu o stave v riešení stretov záujmov,
 6. výpočet predpokladaných prínosov využitia ložiska nerastu pre štát z titulu predpokladanej platby úhrady za nerasty vydobyté z výhradného ložiska,
- g) súhlasným výsledkom miestneho referenda z každej obce podľa osobitného predpisu,^{12aaa)} ak ide o dobývací priestor na dobývanie výhradného ložiska rádioaktívnych nerastov.

(2) Obvodný banský úrad môže určiť, že sa k návrhu priložia ďalšie podklady potrebné na spoľahlivé posúdenie návrhu, najmä z hľadiska ochrany a racionálneho využitia výhradného ložiska, dôsledkov jeho dobývania, ako aj z hľadiska potrieb národného hospodárstva a verejných záujmov.

(3) Organizácia pred podaním návrhu na určenie alebo zmenu dobývacieho priestoru na dobývanie výhradného ložiska rádioaktívnych nerastov podá každej obci podľa osobitného predpisu^{12aaa)} návrh na vyhlásenie miestneho referenda, v ktorom uvedie

- a) údaj o lokalizácii výhradného ložiska rádioaktívnych nerastov v katastrálnom území dotknutej obce,
- b) údaj o druhu nerastu,
- c) navrhovaný spôsob dobývania, ako aj spôsob otvárkovej prípravy, úpravy a zušľachťovania,
- d) predbežné termíny otvárkových, prípravných a dobývacích prác,
- e) opatrenia na zníženie vplyvov činnosti na životné prostredie.

(4) Na základe návrhu organizácie podľa odseku 3 obecné zastupiteľstvo vyhlási miestne referendum. Po vyhlásení miestneho referenda obec zverejní návrh na vyhlásenie miestneho referenda podľa odseku 3 na úradnej tabuli a na internetovej adrese obce, ak ju má, a to až do uskutočnenia miestneho referenda.

(5) Ak v miestnom referende nebol vyslovený súhlas, miestne referendum v tej istej veci možno opakovať najskôr po uplynutí štyroch rokov od jeho konania.

(6) Obvodný banský úrad môže začať konanie o určenie dobývacieho priestoru aj v prípade, ak nie sú k dispozícii všetky doklady a dokumentácia podľa odseku 1 písm. d) a e) a odseku 2. Súčasne určí organizácii lehotu na doplnenie návrhu. Ak návrh nebol doplnený v určenej lehote, obvodný banský úrad konanie o určenie dobývacieho priestoru zastaví.

(7) Účastníkmi konania o určenie dobývacieho priestoru sú navrhovateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých vlastnícke a iné práva k pozemkom alebo stavbám môžu byť určením dobývacieho priestoru priamo dotknuté, a obec, v územnom obvode ktorej sa dobývací priestor nachádza a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.^{13c)}

(8) Obvodný banský úrad oznámi začatie konania o určenie dobývacieho priestoru dotknutým orgánom štátnej správy a všetkým známym účastníkom konania najneskôr 7 dní pred ústnym pojednávaním a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnou ohliadkou. Súčasne upozorní účastníkov, že svoje pripomienky a návrhy môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne nemusí prihliadať. Orgány, ktoré sa k návrhu na určenie dobývacieho priestoru vyjadrovali podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ sa už na konanie neprizvú.

(9) Dotknuté orgány štátnej správy oznámia svoje stanoviská v lehote, ktorú určí obvodný banský úrad a ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, inak sa na ne nemusí prihliadať. Ak niektorý

z orgánov štátnej správy potrebuje na riadne posúdenie návrhu dlhší čas, obvodný banský úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím primerane predĺži.

(10) Začatie konania o určenie dobývacieho priestoru, ak sa týka rozsiahleho územia, oznámi obvodný banský úrad účastníkom konania verejnou vyhláškou najmenej 15 dní pred ústnym pojednávaním. Začatie konania oznámi obvodný banský úrad verejnou vyhláškou aj v prípade, že mu účastníci konania nie sú známi. Pri oznámení začatia konania verejnou vyhláškou sa postupuje obdobne ako pri konaní o stavebnom zámere podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾

(11) Obvodný banský úrad v konaní o určenie dobývacieho priestoru posúdi návrh predovšetkým z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a jeho dôsledkov; pritom posúdi, či je návrh v súlade s rozhodnutím o určení chráneného ložiskového územia a či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu baní alebo lomov a požiadavkám, ktoré ustanovujú osobitné predpisy pre ochranu chránených záujmov.¹¹⁾

(12) Obvodný banský úrad v konaní o určenie dobývacieho priestoru zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy a posúdi pripomienky a návrhy účastníkov.

(13) V rozhodnutí o určení dobývacieho priestoru vymedzí obvodný banský úrad dobývací priestor a určí podmienky, ktorými sa zabezpečia verejné záujmy v území, a rozhodne o námietkach účastníkov konania.

(14) Stanoviská, rozhodnutia, doklady a dokumentácia a zoznam fyzických osôb a právnických osôb podľa odseku 1 písm. a) až c) sa nepredkladajú, ak konanie o zrušenie dobývacieho priestoru sa začalo z rozhodnutia obvodného banského úradu.

(15) Obec, v ktorej katastrálnom území sa dobývací priestor nachádza, nie je povinná priložiť k návrhu na zmenu alebo zrušenie dobývacieho priestoru prílohy podľa odseku 1 písm. b) až f).

(16) Kópiu návrhu alebo podnetu na začatie konania o určenie dobývacieho priestoru, vo vzťahu ku ktorému sa začalo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa osobitného predpisu,^{12aa)} zverejní obvodný banský úrad bezodkladne na svojej úradnej tabuli a zároveň na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené. Zverejnenie musí obvodný banský úrad zabezpečiť počas trvania konania až do jeho právoplatného ukončenia a musí obsahovať okrem údajov o návrhu alebo podnete na začatie konania aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko, ak bolo vydané.

(17) Kópiu rozhodnutia, ktorým sa skončilo konanie podľa odseku 13, zverejní obvodný banský úrad bezodkladne po jeho vydaní na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle. Rovnakým spôsobom zverejní súčasne

- a) informáciu o mieste, kde je rozhodnutie prístupné k nahliadnutiu verejnosti,
- b) stručnú informáciu o účasti verejnosti v konaní.

(18) Zverejnenie rozhodnutia a informácií podľa odseku 14 je obvodný banský úrad povinný zabezpečiť až do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

§ 28a

Osobitné ustanovenia o rozhodovaní o určení, zmene alebo zrušení dobývacieho priestoru

(1) Rozhodnutie podľa osobitného predpisu,^{13ba)} je použiteľné ako podklad v každom z konaní týkajúcim sa toho istého predmetu konania, ak

- a) sa pre začatie konania o určenie dobývacieho priestoru vyžaduje toto rozhodnutie ako jeden z podkladov^{13bb)} a zároveň
- b) v niektorom návrhu na začatie konania nedôjde k zmene v predmete konania v porovnaní

s predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa osobitného predpisu.

(2) Ak ide o konanie o určení dobývacieho priestoru, ku ktorému vydal príslušný orgán záverečné stanovisko alebo rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa osobitného predpisu,^{13ba)} obvodný banský úrad zašle príslušnému orgánu elektronicky alebo písomne návrh na začatie konania, ktorý obsahuje písomné vyhodnotenie spôsobu zapracovania podmienok určených v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku podľa osobitného predpisu, dokumentáciu, ak je súčasťou návrhu na začatie konania spoločne s oznámením o začatí konania; písomné vyhodnotenie pripomienok zabezpečuje ten, na ktorého návrh alebo z ktorého podnetu sa začalo konanie.

(3) Ak obvodný banský úrad dostane na základe zaslania návrhu na začatie konania príslušnému orgánu podľa odseku 2 záväzné stanovisko príslušného orgánu, v ktorom je zistený nesúlad návrhu na začatie konania o určení dobývacieho priestoru s osobitným predpisom alebo s rozhodnutiami vydanými podľa osobitného predpisu,^{13ba)} obvodný banský úrad toto konanie preruší a určí lehotu na zosúladenie návrhu na začatie konania s osobitným predpisom alebo s rozhodnutiami vydanými na jeho základe. Ak navrhovateľ v určenej lehote podanie nezosúladí, obvodný banský úrad konanie zastaví.

(4) Ak navrhovateľ podá návrh na začatie konania o určenie dobývacieho priestoru, pričom určenie dobývacieho priestoru, zmena dobývacieho priestoru alebo zrušenie dobývacieho priestoru je predmetom konania podľa osobitného predpisu^{13ba)} a v záverečnom stanovisku príslušný orgán vyslovil nesúhlas s navrhovaným predmetom konania, obvodný banský úrad konanie zastaví.

(5) Ak sa rozhodnutie vydané podľa osobitného predpisu^{13ba)} vzťahuje k určeniu dobývacieho priestoru a nenadobudlo v čase začatia konania právoplatnosť alebo ak nebolo vôbec vydané, obvodný banský úrad po tomto zistení konanie bezodkladne preruší a určí lehotu na doplnenie návrhu na začatie konania o toto právoplatné rozhodnutie. Ak navrhovateľ v určenej lehote podanie nedoplní, obvodný banský úrad konanie zastaví.

(6) Ak sa obvodný banský úrad odôvodnene domnieva, že vo vzťahu ku konaniu o určení dobývacieho priestoru malo byť uskutočnené konanie podľa osobitného predpisu,^{13ba)} ktoré sa však do dňa začatia konania o určení dobývacieho priestoru nezačalo, obvodný banský úrad zašle návrh na začatie uvedeného konania postupom podľa odseku 2 príslušnému orgánu. Príslušný orgán k tomuto návrhu vypracuje záväzné stanovisko, ak zistí jeho nesúlad s osobitným predpisom,^{13ba)} v ktorom uvedie túto skutočnosť.

(7) Ak v priebehu konania podľa tohto zákona vznikne potreba vykonania zmeny navrhovanej činnosti,^{13bc)} ktorá je predmetom povoľovania, je navrhovateľ povinný oznámiť obvodnému banskému úradu skutočnosť, že v súvislosti s uvedenou zmenou predkladá príslušnému orgánu oznámenie o zmene podľa osobitného predpisu^{13bd)} alebo zámer podľa osobitného predpisu.^{13be)} Obvodný banský úrad preruší konanie až do ukončenia konania príslušného orgánu k tejto zmene navrhovanej činnosti.

(8) Obvodný banský úrad vo veci nerozhodne bez vydaného záverečného stanoviska alebo bez rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, ak ide o predmet konania, ktorý podlieha rozhodovaniu podľa osobitného predpisu.^{13ba)}

(9) Rozhodnutie o povoľovaní dobývacieho priestoru, zmene dobývacieho priestoru alebo zrušení dobývacieho priestoru, vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa osobitného predpisu,^{12aa)} musí obsahovať informácie o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní a záverečnom stanovisku, ak boli vydané.

§ 28b**Osobitné ustanovenia o odvolaní proti rozhodnutiu podľa § 28**

(1) Proti rozhodnutiu o určení dobývacieho priestoru, ktorému predchádzalo konanie podľa osobitného predpisu,^{13ba)} má právo podať odvolanie aj ten, kto nebol účastníkom konania, ale len v rozsahu, v akom sa namieta nesúladiť povolenia s obsahom rozhodnutia podľa osobitného predpisu,^{13ba)} alebo ak sa odvolanie podáva z dôvodu možnej nezákonnosti rozhodnutia.

(2) Podaním odvolania podľa odseku 1 sa ten, kto ho podal, stáva účastníkom konania.

(3) Obvodný banský úrad, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, po doručení odvolania podľa odseku 2 upovedomí o jeho obsahu príslušný orgán podľa osobitného predpisu,^{13bf)} ktorý je v uvedenom odvolacom konaní dotknutým orgánom.

(4) Ustanovenia o odvolacom konaní sa primerane vzťahujú aj na konanie o rozklade.

§ 29**Evidencia**

(1) Evidenciu osvedčení o výhradnom ložisku vedie Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

(2) Evidenciu chránených ložiskových území vedie obvodný banský úrad.

(3) Evidenciu dobývacích priestorov a ich zmien vedie obvodný banský úrad v knihách dobývacích priestorov. Súhrnnú evidenciu dobývacích priestorov vedie Hlavný banský úrad.

(4) Súhrnnú evidenciu zásob výhradných ložísk a bilanciú zásob nerastov Slovenskej republiky vedie Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

(5) Orgány uvedené v odsekoch 1 až 4 umožnia nahliadnúť do evidencie, prípadne poskytnú z tejto evidencie potrebné informácie alebo výpisy právnickým a fyzickým osobám, ktoré preukážu, že ich potrebujú na plnenie svojich povinností alebo na uplatňovanie a ochranu svojich práv. Nedotknuté zostávajú predpisy o ochrane štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva.^{14a)}

(6) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podrobnejšie ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom vedenie evidencie zásob výhradných ložísk.

§ 30**Racionálne využívanie výhradných ložísk**

(1) Výhradné ložiská sa musia využívať racionálne. Racionálnym využívaním výhradných ložísk sa rozumie ich dobývanie a úprava a zušľachťovanie vydobytých nerastov podľa zásad uvedených v odseku 2 s prihliadnutím na súčasné technické a ekonomické podmienky; pritom sa musia dodržať zásady banskej technológie, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky¹⁵⁾ a vylúčiť neodôvodnené nepriaznivé vplyvy na pracovné a životné prostredie.

(2) Pri využívaní výhradných ložísk je potrebné najmä

- a) vydobýť zásoby výhradných ložísk včítane sprievodných nerastov čo najúplnejšie s čo najmenšími stratami a znečistením; dobývanie zamerané výhradne na bohaté časti ložiska nie je dovolené,
- b) riadne využiť vydobyté nerasty pri ich úprave a zušľachťovaní vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním,

- c) vhodne ukladať sprievodné nerasty súčasne dobývané, ale dočasne nevyužívané, a viesť ich evidenciu,
- d) vhodným spôsobom ukladať skrývkové hmoty a hlušiny a podľa možnosti ich účelne využívať.

(3) Pri dobývaní výhradného ložiska sa použijú také dobývacie metódy, ktoré umožnia vydobýť bilančné zásoby výhradného ložiska s čo najväčšou výrubnosťou pri tuhých nerastoch, prípadne vyťažiteľnosťou pri kvapalných a plyných nerastoch, ako aj pri lúhovaní, s čo najmenšími stratami.

(4) Pri úprave a zušľachťovaní nerastov, ak sa vykonávajú v súvislosti s ich dobývaním, sa použijú také postupy, ktoré umožnia využiť vydobyté nerasty čo najúplnejšie, s čo najväčšou výťažnosťou ich úžitkových zložiek a s najmenším odpadom pri súčasnom dodržaní podmienok ustanovených osobitným predpisom.^{15a)} Pri úprave alebo zušľachťovaní nerastov je zakázané používať technológiu kyanidového lúhovania.

(5) Pri otváraní, príprave, dobývaní, úprave a zušľachťovaní nerastov a pri likvidácii banských diel, sa použije technológia, ktorá je v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja,^{15b)} s podmienkami ochrany životného prostredia alebo jeho zložiek podľa osobitných predpisov^{15c)} a s najlepšimi dostupnými technológiami podľa osobitného predpisu.^{15d)} Na použitie technológií pri otváraní, príprave, dobývaní, úprave a zušľachťovaní rádioaktívnych nerastov a pri likvidácii a sanácii banských diel spojených s dobývaním rádioaktívnych nerastov je nevyhnutné povolenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Toto povolenie môže byť vydané len na základe písomnej žiadosti organizácie, ktorá mieni tieto technológie použiť.

(6) O vydaní povolenia podľa odseku 5 druhej vety rozhodne Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti o vydanie povolenia. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky žiadosť o vydanie povolenia zamietne, ak žiadateľ k predmetnej žiadosti nepriloží nasledovné prílohy:

- a) technický popis technológií, na použitie ktorých sa povolenie žiada,
- b) súhlasné stanovisko obce, v katastrálnom území ktorej
 1. sa majú použiť technológie pri otváraní, príprave, dobývaní, úprave a zušľachťovaní rádioaktívnych nerastov a pri likvidácii a sanácii banských diel spojených s dobývaním nerastov s rádioaktívnymi vlastnosťami alebo
 2. má byť umiestnená skládka (úložisko, odkalisko a podobne) odpadov z banskej činnosti a zo spracovania nerastov podľa druhej vety odseku 5,
- c) súhlasné stanovisko obcí bezprostredne susediacich s obcou uvedenou v písmene b) tohto odseku,
- d) súhlasné stanovisko vyššieho územného celku (samosprávneho kraja), v územnom obvode ktorého sa obce uvedené v písmenách b) a c) nachádzajú. Súhlasné stanovisko obcí a vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) podľa písmen b), c) a d) musí byť vydané formou uznesenia zastupiteľstva, inak je neplatné.

(7) Ak je z hľadiska úložných pomerov ložiska, hospodárnosti alebo bezpečnosti prevádzky a technických a prevádzkových pomerov organizácie účelné, aby časť ložiska v jej dobývacom priestore vydobyla iná organizácia, alebo ak treba, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie, dohodnú sa na tom obe organizácie.

(8) Organizácia môže, ak to prispeje k racionálnejšiemu a bezpečnejšiemu vydobytiu výhradného ložiska a ak to pripúšťa jej vlastná prevádzka, dovoliť inej organizácii spoločné užívanie svojich banských diel a zariadení.

(9) Ak je niektorý z postupov podľa odsekov 3 a 4 z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutne potrebný, nariadi ho obvodný banský úrad.

(10) Dobývanie výhradného ložiska sa nesmie zastaviť, kým sa nezabezpečilo, že jeho neskoršie dobývanie bude technicky možné a hospodársky účelné a bezpečné, ledaže by zastavenie dobývania vyžadoval dôležitý verejný záujem, predovšetkým bezpečnosť života alebo ochrana zdravia ľudí.

§ 31

Povinnosti a oprávnenia organizácie pri dobývaní výhradných ložísk

(1) Ak sa pri dobývaní v dobývacom priestore zistí ložisko iného vyhradeného nerastu, než pre ktorý sa určil dobývací priestor, je organizácia povinná oznámiť to bez meškania Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky a obvodnému banskému úradu. Ak sa prieskumom ložiska overí, že zistené ložisko sa môže dobývať a že jeho dobývanie inou organizáciou by nebolo racionálne, môže obvodný banský úrad organizácii uložiť povinnosť dobývať aj toto výhradné ložisko (§ 27). V prípadoch, keď by dobývanie tohto výhradného ložiska nebolo racionálne, je organizácia povinná vykonať pre novozistené ložisko primerané opatrenia na jeho ochranu.

(2) Na spresnenie znalostí o množstve a kvalite zásob, o geologických a banskotechnických podmienkach dobývania je organizácia povinná v priebehu dobývania zabezpečiť v nevyhnutnom predstihu v hraniciach svojho dobývacieho priestoru ďalší prieskum ložiska. Na tento prieskum sa vzťahujú obdobne ustanovenia § 11.

(3) Na účely dobývania výhradného ložiska je organizácia oprávnená

- a) zriaďovať v hraniciach dobývacieho priestoru, a pokiaľ je to potrebné aj mimo neho, stavby a prevádzkové zariadenia, ktoré sú potrebné na otváрку, prípravu a dobývanie a činnosti vykonávané v súvislosti s dobývaním výhradného ložiska a na úpravu alebo zušľachtovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním a na dopravu všetkých potrebných zariadení a hmôt,
- b) nadobúdať pre plnenie úloh ustanovených týmto zákonom nehnuteľnosti alebo práva k nehnuteľnostiam rozhodnutím o vyvlastnení, prípadne zriadením užívacieho práva; o vyvlastňovanom konaní platia osobitné predpisy.¹⁶⁾

(4) Po ukončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch, ak nie je možné ich akékoľvek iné využitie podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov^{16e)} alebo nemôže dôjsť k ohrozeniu alebo poškodeniu záujmov chránených osobitným predpisom^{16f)} je organizácia povinná vykonať ich likvidáciu podľa § 32 a uskutočniť rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov dotknutých banskou činnosťou podľa osobitného predpisu,^{16g)} ak sa organizácia a vlastník nehnuteľnosti, na ktorej je hlavné banské dielo alebo lom postavený, nedohodnú inak.

(5) Ak ide o trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy alebo trvalé vyňatie lesných pozemkov, uskutoční sa rekultivácia pozemkov podľa rekultivačného plánu, o schválenie ktorého organizácia požiada obvodný banský úrad najneskôr šesť mesiacov pred ukončením alebo trvalým zastavením prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch.

(6) Ak príslušné orgány štátnej správy po dohode s obvodným banským úradom a vyššími územnými celkami rozhodli o využití hlavných banských diel a lomov na iné účely, organizácia je povinná po skončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch po dohode so záujemcom o iné využitie banských diel a lomov vykonať len také likvidačné práce, ktoré nebudú prekážkou ich využitia. Ak orgány štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu^{16h)} vyhlásili banskú stavbu, banské dielo alebo lom za národnú kultúrnu pamiatku, organizácia je

povinná po skončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch vykonať iba také likvidačné práce, ktoré nespôsobia ujmu na ich pamiatkovej hodnote; tým nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitného predpisu.^{16h)} Ak orgány štátnej správy životného prostredia považujú banskú stavbu, banské dielo alebo lom za významný prvok územného systému ekologickej stability alebo za významný biotop podľa osobitných predpisov,¹⁶ⁱ⁾ organizácia je povinná po skončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch vykonať iba také likvidačné práce, ktoré nespôsobia ujmu na ich hodnote z hľadiska životného prostredia; tým nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitného predpisu.^{16j)}

(7) Ak sa príslušné orgány uvedené v odseku 6 nedohodnú so záujemcom o prevode správy alebo vlastníctva banských diel a lomov na záujemcu, ten sa uskutoční podľa osobitného predpisu.^{16k)}

(8) Likvidáciu hlavných banských diel a lomov využívaných na iné účely podľa odseku 6 vykoná po ukončení ich využívania osoba, ktorá ich na základe dohody využívala.

(9) Podrobnosti o náležitostiach rekultivačného plánu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 31a

(1) Organizácia je povinná zisťovať a evidovať pri

- a) dobývaní výhradného ložiska výrubnosť, vyťažiteľnosť, znečistenie a straty z vyťaženého výhradného ložiska,
- b) úprave a zušľachťovaní vydobytých nerastov obsah ich úžitkových a škodlivých zložiek vo vsádzke, v poloproduktoch, konečnom produkte úpravy a zušľachťovania aj v odpade,
- c) banskej činnosti množstvo a druhy hmôt uložených na odvaloch, výsypkách, odkaliskách a iných úložiskách hmôt.

(2) Podrobnosti o náležitostiach evidencie odvalov, výsypiek, odkalísk a iných úložiskách hmôt a výkazoch o množstve a druhoch uložených hmôt ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(3) Organizácia sleduje a eviduje pri dobývaných nerastoch a sprievodných horninách petrografické a mineralogické zloženie, spôsob a formu výskytu a ich vzájomné vzťahy, obsah a chemické väzby úžitkových a škodlivých zložiek a fyzikálno-mechanické a chemickotechnologické vlastnosti dobývaných nerastov.

(4) Organizácia využíva výsledky evidovaných zistení podľa odsekov 1 a 3 pri plánovaní a riadení otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska, ako aj úpravy a zušľachťovania vydobytých nerastov.

§ 32

Plány otvárk, prípravy a dobývania výhradných ložísk a plány zabezpečenia a likvidácie hlavných banských diel a lomov

(1) Organizácia, ktorá má určený dobývací priestor na dobývanie výhradných ložísk, je povinná vypracovať plány otvárk, prípravy a dobývania týchto ložísk; ako aj plány na zabránenie, obmedzenie a likvidáciu enviromentálnych záťaží.

(2) Plány otvárk, prípravy a dobývania musia zabezpečovať dostatočný predstih otvárk a prípravy výhradného ložiska pred dobývaním a jeho racionálne a plynulé dobývanie pri použití vhodných dobývacích metód a zaistenie bezpečnosti prevádzky.

(3) Ak by sa otvárkou, prípravou a dobývaním ohrozila prevádzka alebo využitie výhradného

ložiska v dobývacom priestore inej organizácie, určí obvodný banský úrad nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk.

(4) Pred zastavením prevádzky v hlavných banských dielach alebo v lomoch je organizácia povinná vypracovať plány ich zabezpečenia alebo likvidácie.

(5) Podrobnosti o plánoch otvárania, prípravy a dobývania výhradných ložísk a o plánoch zabezpečenia a likvidácie hlavných banských diel a lomov ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 32a **Úhrady**

(1) Organizácia, ktorá má určený dobývací priestor, a vláda Slovenskej republiky nevyhlásila útlmový program na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore, platí úhradu za dobývací priestor 1 000 eur ročne za každý aj začatý km² plošného obsahu dobývacieho priestoru.

(2) Organizácia, ktorá má určený dobývací priestor, platí úhradu za nerasty vydobyté z výhradného ložiska, na ktoré bol dobývací priestor určený. Sadzba úhrady je najviac 20 % z trhovej ceny výrobkov zhotovených z vydobytých nerastov. Pri výpočte tejto úhrady sa vychádza z podielu nákladov na dobývanie a celkových nákladov na zhotovenie výrobkov okrem výpočtu úhrady podľa odseku 7.

(3) Organizácia platí úhradu za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch (§ 5 ods. 2) (ďalej len „uskladňovanie plynov alebo kvapalín“). Sadzba úhrady je najviac 0,001 eura za uskladnenie (zatlačenie) 1 m³ plynu alebo 1 t kvapaliny.

(4) Úhrady podľa odsekov 1 a 2 vypočíta organizácia, ktorá má určený dobývací priestor. Ak má organizácia určený dobývací priestor pre dobývanie primárnych surovín, úhradu za nerasty vydobyté z výhradného ložiska vypočíta podľa odseku 7. Úhradu za uskladňovanie plynov alebo kvapalín podľa odseku 3 vypočíta organizácia, ktorá má povolenú túto banskú činnosť.^{16b)} Úhradu za dobývanie ložiska primárnych surovín podľa odseku 7 vypočíta organizácia, ktorá má povolenú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom na účely dobývania ložiska primárnych surovín.

(5) Úhrada podľa odseku 1 je príjmom obce, na ktorej území sa nachádza dobývací priestor. Ak sa dobývací priestor nachádza na územiach viacerých obcí, obvodný banský úrad určí pomerné podiely obcí podľa veľkosti častí dobývacieho priestoru na ich územiach. Príslušnú časť úhrady odvedie obvodný banský úrad do rozpočtu obce do 30 dní od prijatia úhrady.

(6) Úhrady podľa odsekov 2 a 3 sú príjmom štátneho rozpočtu.

(7) Organizácia, ktorá má povolenú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom na účely dobývania ložiska primárnych surovín platí úhradu za vydobyté primárne suroviny, na ktoré bolo povolenie vydané. Úhrada za vydobyté primárne suroviny sa vypočíta ako súčin množstva vydobytých primárnych surovín v tonách a ustanovenej jednotkovej sadzby úhrady. Sadzba úhrady za vydobyté primárne suroviny je vo výške 1,35 eura za tonu. Za primárne suroviny sa na účely tohto zákona považujú

- a) štrkopiesky a piesky,
- b) stavebný kameň.

(8) Úhrady podľa odseku 7 sú príjmom štátneho rozpočtu.

(9) Povinnosť platiť úhradu za dobývací priestor začína kalendárnym rokom nasledujúcim po

roku, v ktorom bol dobývací priestor určený, a končí sa rokom, v ktorom bol dobývací priestor zrušený alebo v ktorom organizácii zaniklo oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska podľa § 27 ods. 13. Úhrada sa platí každoročne, najneskôr do konca februára kalendárneho roka. V tomto termíne predkladá organizácia obvodnému banskému úradu priznanie úhrady za dobývací priestor.

(10) Úhrada za vydobyté nerasty, úhrady za vydobyté primárne suroviny a úhrada za uskladňovanie plynov alebo kvapalín sa platí štvrťročne vždy do konca tretieho mesiaca nasledujúceho štvrťroku. V tomto termíne predkladá organizácia obvodnému banskému úradu priznanie úhrady za vydobyté nerasty, úhrady za vydobyté primárne suroviny a priznanie úhrady za uskladňovanie plynov alebo kvapalín.

(11) Na žiadosť organizácie môže obvodný banský úrad v kalendárnom roku povoliť platenie úhrady za vydobyté nerasty, úhrady za vydobyté primárne suroviny alebo úhrady za uskladňovanie plynov alebo kvapalín za jednotlivé štvrťroky kalendárneho roka v splátkach tak, aby úhrady boli zaplatené najneskôr do konca marca nasledujúceho roka. V povolení o platení úhrady v splátkach obvodný banský úrad súčasne vymeria žiadateľovi úrok z odloženej sumy vo výške 140 % diskontnej úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej v deň splatnosti úhrady. Úrok je splatný do 8 dní odo dňa doručenia povolenia platenia úhrady v splátkach.

(12) Ak organizácia nezaplatí úhradu podľa odsekov 1 až 3 a 7 včas a v určenej výške, je povinná zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,2 % z nedoplatkov príslušnej úhrady.

(13) Úhradu za vydobyté nerasty a úhradu za vydobyté primárne suroviny platí

- a) organizácia, ktorá má určený dobývací priestor,
- b) organizácia, ktorá vydobyté nerasty získala pri vykonávaní ložiskového prieskumu v určenom prieskumnom území,
- c) organizácia, ktorá má povolenú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom na účely dobývania ložiska primárnych surovín,
- d) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva nepovolené dobývanie nerastov a primárnych surovín alebo neoprávnene vykonáva ložiskový prieskum, pri ktorom získala vyhradený nerast.

(14) Podrobnosti o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty, úhrade za vydobyté primárne suroviny a úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín, o sadzbách úhrad, spôsobe výpočtu a platenia úhrad ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 32b **Správa úhrad**

(1) Správou úhrad sa rozumie evidenciu a registráciu organizácií povinných platiť úhrady, overovanie podkladov potrebných na správne a úplné zistenie úhrady, konanie o úhradách, kontrola výpočtu úhrad, evidovanie úhrad vrátane vysporiadania preplatkov a nedoplatkov, vymáhanie úhrad a ďalšie činnosti správcu úhrad podľa tohto zákona. Správu úhrad vykonávajú obvodné banské úrady.

(2) Obvodný banský úrad je pri správe úhrad oprávnený

- a) vyžiadať od organizácie podklady potrebné na vypočítanie úhrady, ak sú pochybnosti o správnosti výpočtu úhrady v priznaní,
- b) vykonať kontrolu správnosti výpočtu úhrady a vyrubiť zistený nedoplatok v lehote do piatich rokov odo dňa predloženia priznania úhrady,

- c) vyrubiť penále za omeškanie platby úhrady, ak jeho výška je viac ako 1 000 Sk,
- d) vyúčtovať a uplatňovať úhradu a penále z nedoplatkov úhrady (§ 32a ods. 12) postupom podľa osobitného predpisu;^{16da)} úhradu a penále nemožno vymáhať po uplynutí desiatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom úhrada alebo jej časť a penále boli splatné.

(3) Zistené preplatky úhrady sa použijú na zaplatenie úhrady v nasledujúcom období so súhlasom organizácie povinnej platiť úhradu.

(4) Organizácia je povinná obvodnému banskému úradu predložiť na kontrolu platenia úhrad príslušné doklady.

§ 33

Riešenie stretov záujmov

(1) Ak sú využitím výhradného ložiska ohrozené objekty a záujmy chránené podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ objekty a záujmy fyzických alebo právnických osôb, sú organizácie, orgány a fyzické a právnické osoby, ktorým prislúcha ochrana týchto objektov a záujmov, povinní vo vzájomnej súčinnosti riešiť tieto strety záujmov a navrhnúť postup, ktorý umožní využitie výhradného ložiska pri zabezpečení nevyhnutnej ochrany uvedených objektov a záujmov.

(2) Organizácia je povinná pred zaradením príslušných prác do plánu otvárania, prípravy a dobývania uzavrieť písomnú dohodu s príslušnými orgánmi, fyzickými osobami a právnickými osobami, ktorým patrí ochrana objektov a záujmov podľa odseku 1 o tom, či sa ohrozený objekt alebo záujem má chrániť, v akom rozsahu alebo po akú dobu. Povinnosť uzavrieť písomnú dohodu sa nevzťahuje na prípady, keď sa strety záujmov vyriešili pri určení chráneného ložiskového územia, dobývacieho priestoru, pri predchádzajúcom povolení otvárania, prípravy alebo dobývania ložiska v dotknutom území alebo pri projektovaní, výstavbe alebo rekonštrukcii bane a lomu, a ak postup pri ich riešení ustanovujú osobitné predpisy.¹¹⁾

(3) Ak pri riešení stretov záujmov organizácia zistí, že nie sú známe fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorým patrí ochrana objektov a záujmov podľa odseku 1 a nehnuteľnosti nemajú v katastri nehnuteľností zapísaného vlastníka alebo vlastníctvo pozemku alebo objektu je predmetom konania o dedičstve alebo súdneho konania, účastníkmi dohody sú:

- a) účastníci konania o dedičstvo, ak ide o pozemok alebo stavbu, ktorých vlastníctvo je predmetom dedičského konania, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve,
- b) účastníci súdneho konania, ak ide o pozemok alebo stavbu, ktorých vlastníctvo je predmetom súdneho konania, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia,
- c) Slovenský pozemkový fond, ak ide o pozemok, s ktorým nakladá; Slovenský pozemkový fond je účastníkom dohody aj vtedy, ak pozemok alebo stavba, o ktorej sa účastníci dohody majú dohodnúť, nebola vydaná podľa osobitných predpisov^{16k)} z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o oprávnenej osobe, a to až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa určila oprávnená osoba, alebo
- d) správca lesného majetku vo vlastníctve štátu,^{16l)} v obvode ktorého sa lesné pozemky nachádzajú.

(4) Ak nedošlo k dohode podľa odseku 2, rozhodne o riešení stretov záujmov ministerstvo príslušné podľa druhu nerastu^{16m)} v súčinnosti s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy a zároveň vydá záväzné stanovisko o tom, či pri riešení stretov záujmov prevažuje všeobecný hospodársky záujem na využití výhradného ložiska nad oprávneným záujmom vlastníka pozemkov a iných nehnuteľností, ktorého obmedzenie prinesie v budúcnosti zvýšenie verejného blaha alebo sa predíde verejnej núdzi z hľadiska surovínovej politiky štátu.

(5) Ak nedôjde k dohode medzi organizáciou a fyzickými osobami alebo právnickými osobami, ktoré sú vlastníkami dotknutých pozemkov a iných nehnuteľností a ak prevažuje všeobecný hospodársky záujem na využití výhradného ložiska nad oprávneným záujmom vlastníka pozemkov a iných nehnuteľností, postupuje sa podľa § 31 ods. 3 tohto zákona, ak ide o poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky podľa § 36 a 37 tohto zákona; na účely tohto zákona sa pod všeobecným hospodárskym záujmom rozumie záujem na obmedzení práva každého, ak je možné očakávať, že toto obmedzenie prinesie v budúcnosti zvýšenie verejného blaha alebo sa predíde verejnej núdzi.

(6) Organizácia, ktorá žiada o povolenie otvárania, prípravy a dobývania výhradného ložiska, je povinná doložiť obvodnému banskému úradu, že stretý záujmov boli vyriešené.

(7) Ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať na stavbách a zariadeniach nesúvisiacich s dobývaním výhradného ložiska, nariadi stavebný úrad po dohode s obvodným banským úradom vlastníkovi (užívateľovi) dotknutých stavieb a zariadení nariadením uskutočniť údržbu stavby, nevyhnutné úpravy alebo zabezpečovacie stavebné práce na stavbe.¹⁷⁾ Ak ide o stavby a zariadenia, ktoré boli vybudované pred určením dobývacieho priestoru, ochranné opatrenia sa vykonávajú na náklad organizácie.

(8) Ustanovenia odsekov 1 až 7 sa vzťahujú obdobne aj na zaradenie príslušných prác do plánu zabezpečenia banských diel a lomov alebo do plánu likvidácie hlavných banských diel a lomov.

ÔSMA ČASŤ INÉ ZÁSADY DO ZEMSKÉJ KÔRY

§ 34 Osobitné zásahy do zemskej kôry

(1) Osobitnými zásahmi do zemskej kôry sa podľa tohto zákona rozumie zriaďovanie, prevádzka, zabezpečenie a likvidácia zariadení na

- a) uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch (podzemné zásobníky plynov a kvapalín),
- b) ukladanie rádioaktívnych a iných odpadov v podzemných priestoroch,¹⁸⁾
- c) trvalé ukladanie oxidu uhličitého do geologického prostredia,^{18a)}
- d) využívanie geotermálnej energie.

(2) Osobitným zásahom do zemskej kôry je aj hlbinná technická alebo technologická úprava prirodzeného horninového prostredia.

(3) Na osobitné zásahy do zemskej kôry včítane geologického prieskumu vykonávaného na tieto účely sa vzťahujú primerane ustanovenia § 11, 16, 17, 18, 19, 23, 29, 32, 33, 36 až 39.

(4) Podzemné priestory, ktoré vzniknú osobitnými zásahmi do zemskej kôry, sa považujú za banské diela.

§ 34a Konverzia ložísk ropy, horľavého zemného plynu a soli na podzemné zásobníky plynov alebo kvapalín, alebo trvalých úložísk oxidu uhličitého

(1) Konverziou ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) a soli na podzemné zásobníky plynov alebo kvapalín alebo trvalých úložísk oxidu uhličitého^{18a)} sa na účely tohto zákona rozumie prechod z dobývania ložiska ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) alebo soli na využívanie prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov, ktoré vznikli

dobývaním alebo ktoré sa nezačali doteraz dobývať alebo sa ich dobývanie neukončilo, na uskladňovanie plynov a kvapalín alebo trvalých úložísk oxidu uhličitého a vysporiadanie evidovaných zásob ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) alebo soli týchto ložísk, ktoré neboli vydobyté, najmä z hľadiska ich ďalšieho využitia.

(2) Konverziu ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného prírodného plynu a soli v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch, ktoré vznikli dobývaním a ložiská nerastov, ktoré sa doteraz nezačali dobývať alebo ich dobývanie sa doteraz neukončilo, na ktoré bolo vydané osvedčenie podľa § 5 ods. 2 a 3, môže podnikateľ vykonať len na základe rozhodnutia o povolení osobitného zásahu do zemskej kôry, vydaného obvodným bankým úradom.^{1c)}

(3) Vydaním osvedčenia podľa § 5 ods. 2 sa chránené ložiskové územie alebo dobývací priestor považuje za chránené územie na osobitné zásahy do zemskej kôry, ak doteraz nebolo určené a jeho rozsah bude zabezpečovať dostatočnú ochranu prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov, ktoré vznikli dobývaním, inak sa primerane postupuje podľa § 17.

(4) Na ložisku, na ktorom bolo vydané osvedčenie o vhodnosti prírodných horninových štruktúr alebo podzemných priestorov sa môže vykonať likvidácia hlavných bankých diel v rozsahu, ktorý nesťažuje alebo neznemožňuje uskladňovanie plynov a kvapalín.

(5) Podnikateľ, ktorý má právo na vykonávanie osobitného zásahu do zemskej kôry, uskladňovanie plynov a kvapalín podľa osobitného predpisu,^{16b)} môže toto právo zmluvne previesť na iného podnikateľa, ktorý vlastní príslušné banké oprávnenie len po kladnom stanovisku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.^{12a)} Pri prevode práva podľa prvej vety sa postupuje primerane podľa § 27 ods. 7 až 11.

(6) Na konverziu ložísk ropy, horľavého zemného plynu, technicky využiteľného plynu podľa § 3 ods. 1 písm. n) a soli, na podzemné zásobníky plynov alebo kvapalín sa vzťahujú primerane ustanovenia § 27 ods. 13 až 15 a § 27a.

(7) Podnikateľ, ktorý vykonáva konverziu je oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa § 32a ods. 1 a 3 do doby uvedenia podzemného zásobníka plynu alebo kvapaliny do prevádzky.

§ 35

Staré banké diela

(1) Starým bankým dielom sa podľa tohto zákona rozumie banké dielo v podzemí, ktoré je opustené a ktorého pôvodný prevádzkovateľ ani jeho právny nástupca neexistuje alebo nie je známy.

(2) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky zabezpečuje zisťovanie starých bankých diel a vedie ich register. Vedením registra môže poveriť ním riadenú organizáciu.

(3) Kto zistí staré banké dielo alebo jeho účinky na povrch, oznámi to bezodkladne Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky.

(4) Zabezpečovanie alebo likvidáciu starých bankých diel a ich následkov, ktoré ohrozujú verejný záujem, zabezpečí v nevyhnutne potrebnom rozsahu Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vyporiada aj prípadné škody na hmotnom majetku¹⁹⁾ spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých bankých diel.

(5) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podrobnejšie upraví všeobecne záväzným právnym predpisom zisťovanie starých bankých diel a vedenie ich registra.

DEVIATA ČASŤ
BANSKÉ ŠKODY A ICH NÁHRADA

§ 36

Banské škody

(1) Za banské škody sa považujú škody spôsobené na hmotnom majetku geologickým prieskumom ložísk, pokiaľ sa vykonáva banskými dielami, dobývaním výhradných ložísk, zriaďovaním, zabezpečovaním a likvidáciou banských diel a lomov, včítane ich zariadenia, odvalovým, výsypkovým a kalovým hospodárstvom organizácií, úpravou a zušľachťovaním nerastov vykonávaným v súvislosti s ich dobývaním, ako aj škody spôsobené osobitnými zásahmi do zemskej kôry.

(2) Za banskú škodu sa považuje aj strata povrchovej a podzemnej vody, podstatné zníženie výdatnosti ich zdrojov a zhoršenie jej akosti, ku ktorému došlo v dôsledku činností uvedených v odseku 1.

(3) Za banskú škodu zodpovedá organizácia, ktorej činnosťou bola škoda spôsobená s výnimkou prípadov uvedených v § 37 ods. 7.

§ 37

Náhrada banských škôd

(1) Na vyporiadanie banskej škody sa vzťahujú všeobecné predpisy o náhrade škody, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Organizácia, ktorá spôsobila stratu vody, podstatné zníženie výdatnosti jej zdroja alebo zhoršenie jej akosti, je povinná zabezpečiť poškodenému náhradný zdroj alebo dodávku vody, prípadne nahradiť škodu úhradou nákladov spojených s jej obstaraním, ak ich poškodený účelne a hospodárne vynaložil sám; inak o náhrade straty podzemnej vody platia osobitné predpisy.²⁰⁾

(3) Nahrádzajú sa aj preukázané náklady účelne vynaložené na preventívne zabezpečovacie opatrenia, ktoré smerujú k odvráteniu alebo zmierneniu následkov hroziacich vplyvom činností uvedených v § 36. Za preventívne zabezpečovacie opatrenia sa nepovažujú opatrenia vykonávané na stavbách a zariadeniach podľa podmienok určených rozhodnutím o stavebnom zámere alebo osobitnými predpismi pre novozriaďovanú stavbu alebo zariadenie z hľadiska možných vplyvov činností uvedených v § 36.

(4) V odôvodnených prípadoch, najmä ak treba v predstihu riešiť bezpečnosť a plynulosť dopravy, preložku verejných dopravných ciest, inžinierskych sietí, telekomunikačných vedení a zariadení spojov, náhradnú bytovú alebo účelovú výstavbu, možno vopred poskytnúť plnenie až do výšky predpokladanej škody s tým, že toto plnenie sa započítava na náhradu škody. Pokiaľ by skutočná výška škody nedosiahla sumu poskytnutého plnenia, vzniknutý preplatok sa vracia.

(5) Ak nemožno stavbu uviesť do predošlého stavu preto, že leží na území, na ktoré bol rozhodnutím vyhlásený zákaz výstavby alebo obmedzenie výstavby, prípadne na území, kde sa budú aj naďalej prejavovať vplyvy činností uvedených v § 36, je organizácia povinná vykonať dočasné zabezpečenie objektu; súčasne je povinná sa dohodnúť s vlastníkom objektu, či náhrada škody sa vykoná v peniazoch alebo dočasným poskytnutím náhradného objektu a o výške náhrady škody. Do náhrady škody sa zahrnie aj hnutelný majetok, ktorý sa stáva poskytnutím náhradného objektu nepoužiteľný. Ak nedôjde k dohode, postupuje sa podľa § 33 ods. 4.

(6) Účastníci sa môžu dohodnúť aj na inom spôsobe náhrady banských škôd, pokiaľ taká dohoda nebude odporovať ustanoveniam tohto zákona alebo všeobecným predpisom o náhrade

škody.

(7) Organizácia neposkytne náhradu za poškodenie alebo zničenie stavieb a zariadení postavených v chránenom ložiskovom území alebo v dobývacom priestore bez rozhodnutia o stavebnom zámere, prípadne bez dodržania podmienok určených v rozhodnutí o stavebnom zámere z hľadiska ochrany proti možným vplyvom činností uvedených v § 36.

DESIATA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 38 Bezpečnosť prevádzky

Pri banskej činnosti¹²⁾ sú organizácie a orgány povinné zaistiť bezpečnosť prevádzky, včítane havarijnej prevencie a plnenie úloh banskej záchranej služby, bezodkladne odstraňovať nebezpečné stavy ohrozujúce verejné záujmy, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a urobiť včas potrebné preventívne a zabezpečovacie opatrenia.¹⁵⁾

§ 39 Banskomeračská a geologická dokumentácia

(1) Pri banskej činnosti je organizácia povinná viesť, včas dopĺňať a uchovávať banskomeračskú a geologickú dokumentáciu.¹²⁾

(2) Organizácie sú oprávnené reprodukovať a rozmnožovať mapy, ktoré potrebujú na výkon banskej činnosti.

(3) Podrobnosti o banskomeračskej dokumentácii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Podrobnosti o geologickej dokumentácii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 40 Banské vody

(1) Banskými vodami sú všetky podzemné, povrchové a zrážkové vody, ktoré vnikli do hlbinných alebo povrchových banských priestorov bez ohľadu na to, či sa tak stalo priesakom alebo gravitáciou z nadložia, podložia alebo boku alebo jednoduchým vtekaním zrážkovej vody, a to až do ich spojenia s inými stálymi povrchovými alebo podzemnými vodami.

(2) Organizácia je pri banskej činnosti¹⁾ oprávnená

- a) bezodplatne užívať banské vody pre vlastnú potrebu,
- b) bezodplatne užívať na základe povolenia vodohospodárskeho orgánu banskú vodu ako náhradný zdroj pre potrebu tých, ktorí boli poškodení stratou vody vyvolanou činnosťou organizácie,
- c) vypúšťať banskú vodu, ktorú nepotrebuje pre vlastnú činnosť, do povrchových, prípadne do podzemných vôd a odvádzať ju, pokiaľ je to potrebné, aj cez cudzie pozemky spôsobom a za podmienok určených vodohospodárskym orgánom a orgánom hygienickej služby.

(3) Pri použití banských vôd podľa odseku 2 písm. a) a b) je organizácia povinná starať sa o banské vody a hospodárne ich využívať. Použitie banských vôd na iné účely upravujú osobitné predpisy.²¹⁾

(4) Na vypúšťanie iných vôd do banských vôd treba povolenie vodohospodárskeho orgánu

vydané po dohode s obvodným banským úradom.

§ 41

Vzťah k správne mu poriadku

Všeobecné predpisy o správnom konaní²²⁾ sa nevzťahujú na konanie podľa § 3 ods. 3, § 5 ods. 2 až 4, § 6, 13, 14, 14a, § 27 ods. 12 až 16, § 27a a § 33 ods. 4.

JEDENÁSTA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 43

Prechodné ustanovenia

(1) Ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých sa rozhodlo, že sú vhodné na priemyselné dobývanie podľa doterajších predpisov, sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých sa rozhodlo, že sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva podľa § 7.

(2) Štátne organizácie, ktoré vykonávajú geologický prieskum výhradných ložísk, ako aj štátne organizácie, ktorým bol určený dobývací priestor, sú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona správcami týchto výhradných ložísk podľa § 9. V ostatných prípadoch určí správcu výhradného ložiska príslušný ústredný orgán, a to najneskôr do 1 roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Chránené územia určené na zabezpečenie ochrany výhradných ložísk a osobitných zásahov do zemskej kôry podľa doterajších predpisov sú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona chránenými ložiskovými územiami podľa § 16, prípadne chránenými územiami podľa § 34.

(4) Dobývacie priestory určené podľa doterajších predpisov sa posudzujú ako dobývacie priestory podľa tohto zákona a ako podklad územnoplánovacej dokumentácie. V prípadoch, keď sa neurčilo chránené územie, sa dobývací priestor určený podľa doterajších predpisov považuje tiež za chránené ložiskové územie podľa tohto zákona. Pokiaľ rozsah doterajšieho chráneného územia alebo doterajšieho dobývacieho priestoru nezabezpečuje dostatočnú ochranu ložiska, je správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska povinný do 1 roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona navrhnúť chránené ložiskové územie.

(5) Zabezpečovanie alebo likvidáciu starých banských diel, ktoré sa začali pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, dokončí organizácia, ktorá tieto práce začala, pokiaľ ústredný orgán príslušný podľa § 35 nerozhodne inak.

(6) Ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých podľa predpisov platných do 31. decembra 1991 rozhodli príslušné ústredné orgány štátnej správy, že sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva, sa dňom 1. januára 2002 považujú za výhradné ložiská len v rozsahu hraníc určeného dobývacieho priestoru; ak na ne bol do 31. decembra 2001 určený dobývací priestor, nepovažujú sa za výhradné ložiská a od 1. januára 2002 sú ložiskami nevyhradených nerastov (§ 7); súčasne týmto dňom strácajú platnosť rozhodnutia o určení chránených ložiskových území pre tieto ložiská.

§ 43a

Prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2007

Konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 43aa**Prechodné ustanovenie účinné od 15. marca 2009**

Organizácie, ktorým bolo vydané povolenie na činnosti ustanovené v § 34 ods. 1, a ktoré do účinnosti tohto zákona nezačali v rámci povolenia na činnosti ustanovené v § 34 ods. 1 vtláčať plyn do podzemného zásobníka plynov a kvapalín sú povinné v lehote do deviatich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona podať návrh na vydanie osvedčenia podľa § 5 ods. 2.

§ 43ab**Prechodné ustanovenie účinné od 15. júna 2014**

Konanie o návrhu na určenie dobývacieho priestoru na dobývanie výhradného ložiska rádioaktívnych nerastov začaté pred 15. júnom 2014 obvodný banský úrad preruší až do vykonania miestneho referenda podľa § 28 ods. 3.

§ 43ac**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2015**

Proti rozhodnutiu vydanému v konaní o určení dobývacieho priestoru, ktoré nenadobudlo právoplatnosť pred 1. januárom 2015, možno podať odvolanie podľa právnej úpravy účinnej po 1. januári 2015.

§ 43b

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 44**Zrušovacie ustanovenia**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon),
2. § 4 vládneho nariadenia č. 11/1958 Zb. o organizácii štátnej geologickej služby v znení vládneho nariadenia č. 82/1967 Zb., ktorým sa Komisia pre klasifikáciu zásob ložísk nerastných surovín podriaďuje vláde,
3. § 12 až 15 vyhlášky Slovenského geologického úradu č. 97/1988 Zb. o správe výhradných ložísk a o evidencii a opisoch ich zásob v znení vyhlášky č. 4/1992 Zb.

§ 45**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Čl. II**Prechodné ustanovenia**

(1) Ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých podľa doterajších predpisov rozhodli príslušné ústredné orgány štátnej správy, že sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva, sa považujú za výhradné ložiská podľa tohto zákona.

(2) Rozhodnutia príslušných ústredných orgánov štátnej správy o určení dobývacích priestorov vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za rozhodnutia podľa tohto zákona. Lehota podľa § 24 ods. 6 začína pre tieto dobývacie priestory plynúť odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Výpočty zásob výhradných ložísk schválené podľa doterajších predpisov sa považujú za výpočty zásob schválené podľa tohto zákona.

(4) Povinnosť platiť úhradu za dobývací priestor určený podľa doterajších predpisov, začína v roku nasledujúcom po roku, v ktorom tento zákon nadobudol účinnosť.

(5) Úhrada za vydobyté nerasty sa prvýkrát vykoná za nerasty vydobyté v roku 1993.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

Príloha
k zákonu č. 44/1988 Zb. v znení zákona č. 219/2007 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6/zv. 2; Ú. v. ES L 164, 30. 6. 1994).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Ú. v. EÚ L 140, 5. 6. 2009).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 26, 28. 1. 2012).

- 1) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.
 - 1a) § 4a zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.
 - 1b) § 14 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
 - 1c) § 41 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
 - 2a) Zákon č. 313/1999 Z. z. o geologických prácach a o štátnej geologickej správe (geologický zákon).
 - 2b) Napríklad Obchodný zákonník.
 - 2c) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 313/1999 Z. z.
- 3) § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 333/1996 Z. z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov.
- 4) § 8 vyhlášky Slovenského geologického úradu č. 97/1988 Zb. o správe výhradných ložísk a o evidencii a odpisoch ich zásob v znení vyhlášky č. 4/1992 Zb.
- 5a) § 3 a 10 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 197/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 298/1991 Zb.
- 6) § 16 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 7) § 20 až 23 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 7a) § 20 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.
 - 7aa) § 29 ods. 12 a § 37 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 314/2014 Z. z.
 - 7b) § 21 zákona č. 200/2022 Z. z.
 - 7c) § 32 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8) § 8 až 13 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 9) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 10) § 21 Stavebného zákona.
- 11) Napríklad zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti, zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení zákona č. 308/2000 Z. z., vyhláška Ministerstva dopravy a Ústredného banského úradu č. 28/1967 Zb., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre styk dráh s banskou činnosťou.
- 12) Zákon ČNR č. 61/1988 Zb.
Zákon SNR č. 51/1988 Zb.
 - 12a) § 4a zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 12aa) Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- 12aaa) § 24a zákona č. 569/2007 Z. z. v znení zákona č. 160/2014 Z. z.
- 12b) § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení zákona č. 533/2004 Z. z.
- 13) § 32 zákona č. 50/1976 Zb.
- 13a) § 10 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb.
- 13b) Zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach.
- 13ba) § 29 ods. 12, § 37 ods. 1 a § 19 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.
- 13bb) § 19 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.
§ 28 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z.
- 13bc) § 3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z.
- 13bd) § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.
- 13be) § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.
- 13bf) § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z.
- 13c) § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 14) § 51 Stavebného zákona.
- 14a) Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 15) § 6 zákona ČNR č. 61/1988 Zb.
§ 6 zákona SNR č. 51/1988 Zb.
- 15a) Napríklad zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 15b) § 6 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí.
- 15c) § 26 až 28 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 15d) § 5 a príloha č. 3 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 16) § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb.
- 16a) Napríklad § 7 a 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, § 4 a 8 zákona č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16b) § 11 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16da) Zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 16e) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galérijnej hodnoty v znení neskorších predpisov, zákon č. 313/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z., vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 419/2001 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do tried.
- 16f) § 9 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 16g) Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch.
- 16h) Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z.
- 16i) Napríklad zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16j) § 33 až 35 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon).

- 16k) § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení zákona č. 419/2002 Z. z.
- 16l) § 34 ods. 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.
§ 2 písm. q) zákona č. 326/2005 Z. z.
- 16m) § 6 a 10 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- 17) § 75 ods. 1 písm. a) a § 76 Stavebného zákona.
- 18) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 65/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením.
Vyhláška Československej komisie pre atómovú energiu č. 67/1987 Zb. o zaistení jadrovej bezpečnosti pri zaobchádzaní s rádioaktívnymi odpadmi.
- 18a) Zákon č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 19) Hospodársky zákonník č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 70/1983 Zb.).
Vládne nariadenie č. 46/1967 Zb. o vyporiadaní škôd spôsobených prevádzkovou hospodárskou činnosťou socialistických organizácií na hmotnom majetku iných socialistických organizácií a o náhradách v investičnej výstavbe.
- 20) § 29 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).
- 21) § 7 zákona č. 138/1973 Zb.
- 22) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 23) § 12 zákona ČNR č. 61/1988 Zb.
§ 12 zákona SNR č. 51/1988 Zb.

